

บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนต่างชนิดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน ตลอดจนศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษากับการใช้บทเรียนต่างชนิด

วัตถุประสงค์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาผลของการใช้บทเรียนต่างชนิด ได้แก่ บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย บทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดา ว่าบทเรียนทั้ง 4 ชนิดจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกันหรือไม่
2. ศึกษาเปรียบเทียบว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน คือ ระดับความสามารถทางภาษาสูง ปานกลาง และต่ำ นักเรียนกลุ่มใดจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่ากัน
3. ศึกษาเปรียบเทียบว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยบทเรียนต่างชนิดกันแล้ว ชนิดของบทเรียนจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกันที่ระดับความสามารถทางภาษาต่างกันหรือไม่ หรือมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเสนอบทเรียนต่างชนิดกับระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. ถ้าให้นักเรียนเรียนเนื้อหาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้วยบทเรียน

ต่างชนิดกัน คือ บทเรียนการรู้ต้นแบบบรรยาย บทเรียนการรู้ต้นแบบสนทนา บทเรียนการรู้ต้นแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดาแล้วนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกัน

2. ถ้าให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน เรียนด้วยบทเรียนทั้ง 4 ชนิด คือ บทเรียนการรู้ต้นแบบบรรยาย บทเรียนการรู้ต้นแบบสนทนา บทเรียนการรู้ต้นแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดาแล้ว นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาปานกลาง และนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาดำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน

3. ถ้าให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง ปานกลาง และต่ำ เรียนด้วยบทเรียนทั้ง 4 ชนิด คือ บทเรียนการรู้ต้นแบบบรรยาย บทเรียนการรู้ต้นแบบสนทนา บทเรียนการรู้ต้นแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดา บทเรียนทั้ง 4 ชนิดนี้ จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกันที่ระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้บทเรียนต่างชนิดกับความสามารถทางภาษาต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ซึ่งมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 360-719 คน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 10 โรงเรียน รวมนักเรียน 360 คน ซึ่งแบ่งตามระดับความสามารถทางภาษาสูง 120 คน ระดับความสามารถทางภาษาปานกลาง 120 คน ระดับความสามารถทางภาษาดำ 120 คน

แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบแฟกทอเรียลสุ่มสมบูรณ์ โมเดลกำหนด 3×4
(ระดับความสามารถทางภาษา \times การใช้บทเรียนต่างชนิด)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. บทเรียนต่างชนิดจำนวน 4 ชนิด คือ บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย บทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดา โดยแต่ละรูปแบบจะมีเนื้อหาเดียวกัน จำนวน 3 เรื่อง คือ ลักษณะทั่วไปของประชาธิปไตย หน้าที่และคุณสมบัติผู้นำและผู้ตามที่ดี และอำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หลังจากนักเรียนได้เรียนบทเรียนจบในแต่ละเรื่อง ซึ่งมีจำนวน 3 เรื่อง ๆ ละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ
3. แบบทดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษา เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามจุดประสงค์ในสมุคประจำชั้น (ป.02/4) วัดทักษะภาษาไทย 4 ด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 จำนวน 40 ข้อ
4. กระดาษคำตอบ
5. นาฬิกาจับเวลา
6. เครื่องบันทึกเสียงและคลิบเทปบันทึกคำชี้แจง และเรื่องที่จะให้นักเรียนฟัง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

ขั้นเตรียมการทดลอง

1. เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งได้แก่ บทเรียนต่างชนิด คือบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย บทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดา ซึ่งเนื้อเรื่องที่น่าสนใจสร้างเป็นบทเรียนมีจำนวน 3 เรื่อง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระดาษคำตอบ นาฬิกาจับเวลา เครื่องบันทึกเทปและคลิบ เทปบันทึกคำชี้แจง

2. เตรียมห้องทดลองเพื่อใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยใช้ห้องเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนนั้น ๆ เพื่อจะได้จัดให้สถานการณ์และสภาพแวดล้อมเป็นไปตามธรรมชาติ และพยายามจัดสภาพการทดลองให้ทุกกลุ่มตัวอย่างคล้ายคลึงกันมากที่สุด

3. เตรียมนักเรียนแต่ละโรงเรียนเข้ารับการทดลอง และตรวจดูว่านักเรียนคนใดเข้ารับการทดลองกลุ่มไหน

4. เตรียมหมายเลขที่จะแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โดยเย็บติดกับกระดาษคำตอบ หมายเลขนี้เป็นหมายเลขที่กำหนดให้กับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองแต่ละกลุ่ม เพื่อป้องกันการเกิดความสับสนในการแจกบทเรียน ผู้วิจัยจึงให้ผู้รับการทดลองเขียนหมายเลขที่แจกลงในกระดาษคำตอบด้วย

ขั้นตอนทดลอง

1. ชี้แจงวิธีการทดลอง

2. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองเองทั้งหมด โดยจะใช้เวลาในการให้นักเรียนอ่านบทเรียน เรื่องละ 25 นาที โดยที่นักเรียนแต่ละคนจะได้รับบทเรียนตามกลุ่มทดลองที่จัดไว้ให้ ติดต่อกันไปกลุ่มตัวอย่างละ 3 วัน ๆ ละ 1 เรื่อง หลังจากนักเรียนอ่านบทเรียนจบในแต่ละเรื่อง ผู้วิจัยก็จะเก็บบทเรียนคืน แล้วให้นักเรียนทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทเรียนแต่ละเรื่อง ๆ ละ 10 ข้อ โดยใช้เวลาดทดสอบเรื่องละ 15 นาที

การให้คะแนน

ผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยถือเกณฑ์ดังนี้คือ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ ให้ 0 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่วัดได้จากกลุ่มต่าง ๆ
2. วิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนโดยใช้วิธีของฮาร์ทลีย์ (Hartley)
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลส์ผสมยูนิฟอร์ม โมเดลกำหนด 3×4 (ระดับความสามารถทางภาษา \times การใช้บทเรียนต่างชนิด)
4. การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน ใช้วิธี HSD ของทูกีย์ (Tukey's W-Procedure)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย กลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา และกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนแบบข้อความธรรมดา
2. นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย และกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา
3. นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย และกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอยู่ในระดับสูงทั้งสองวิธี

4. นักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาปานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่ำ

5. นักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาปานกลาง และต่ำ

6. ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างการใช้บทเรียนต่างชนิดกับระดับความสามารถทางภาษา คือ นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง ปานกลาง และต่ำ เรียนด้วยบทเรียนทั้ง 4 ชนิด คือ บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย บทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดา บทเรียนทั้ง 4 ชนิด ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไม่แตกต่างกันที่ระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน

อภิปรายผล

จุดประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนต่างชนิดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน ตลอดจนศึกษากิริยาร่วมของตัวแปรทั้งสอง คือ ระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน และการใช้บทเรียนต่างชนิด โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน 3 สมมติฐาน และอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ โดยลำดับดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า ถ้าให้นักเรียนเรียนเนื้อหาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้วยบทเรียนต่างชนิดกันคือ บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย บทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา

บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดา แล้วนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏตาราง 6 พบว่า มีขนิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนจากการเรียนบทเรียนทั้ง 4 ชนิดแตกต่างกัน เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติดังปรากฏในตาราง 7 พบว่า ความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมมติฐานจึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล จากการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณ ดังปรากฏในตาราง 9 พบว่า มีขนิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย บทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา และบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนาสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนแบบข้อความธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของโซเนส (Sone, 1944) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านหนังสือการ์ตูน เรื่องกับการอ่านหนังสือเรียนธรรมดา ปรากฏว่านักเรียนที่อ่านหนังสือการ์ตูนเรื่องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่อ่านหนังสือเรียนธรรมดา ประสงค์ สุรสิทธิ์ (2525) และบังอร เสรีรัตน์ (2531) พบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนจากบทเรียนที่เป็นการ์ตูนเรื่องจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนจากบทเรียนที่เป็นข้อความธรรมดา ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือการ์ตูนเป็นสื่อการสอนที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสนใจ และชอบอ่านมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาสำรวจของนักวิจัยหลายท่าน เช่น วิตตี (Witty, 1952 : 138-147) พบว่าเด็กในวัย 9-12 ปี มีความสนใจในการอ่านการ์ตูนเรื่องและชอบอ่านการ์ตูนมากที่สุด ส่วนฮิลเดเรธ (Hildreth, 1958 : 525) พบว่าเด็กอายุ 6-16 ปี สนใจอ่านการ์ตูนร้อยละ 95 และสมศรี ทองชั้น (2524) ได้วิจัยเกี่ยวกับการอ่านของเด็กประถมศึกษาตอนปลาย พบว่าหนังสือที่นักเรียนอ่านและเข้าใจได้ดีที่สุดคือ การ์ตูนเรื่อง เพราะการ์ตูนเรื่องมีความเป็นรูปธรรม จึงทำให้นักเรียนสนใจและเข้าใจเรื่องราวที่อ่านดียิ่งขึ้น เกิดความสนุกสนานและกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียน ซึ่ง ประสงค์ สุรสิทธิ์ (2518) กล่าวว่าความเป็นรูปธรรมในการ์ตูนเรื่องเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ถึงแม้ว่าเนื้อหาที่เป็นเรื่องยากและมีความเป็นนามธรรม เมื่อนำมาเขียนเป็นการ์ตูนเรื่องก็จะลดความสลับซับซ้อนของเนื้อเรื่องลงได้ ทำให้ง่ายแก่การเข้าใจมากขึ้น ดังนั้นนักเรียนที่เรียนด้วย

บทเรียนแบบการ์ตูนจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าที่เรียนด้วยบทเรียนแบบข้อความธรรมดา

จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย และกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คำเนิน ยอดมิ่ง (2525) สุขุมารณ์ ชันท์ศรี (2528) อรุณศิริ กงธรรม (2529) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเสนอเนื้อหาในหนังสือการ์ตูนปรากฏว่า หนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและเนื้อหาการ์ตูนแบบสนทนา เหตุผลที่สนับสนุนผลการวิจัยครั้งนี้คือ หนังสือการ์ตูนที่มีรูปแบบเสนอเนื้อหาแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา นั้น มีลักษณะของการเสนอเนื้อหาทั้งสองแบบระหว่างบทบรรยายและบทสนทนา ซึ่งเมื่อผู้เรียนอ่านจากบทบรรยายเนื้อเรื่อง ตัวละครที่ผูกพันตามเนื้อเรื่องแล้ว นักเรียนยังสามารถอ่านบทสนทนาของตัวละครที่พูดคุยซึ่งกันและกัน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินเรื่องอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะการกล่าวซ้ำ ซ้ำ สรุป หรือทบทวนเนื้อเรื่องอีกครั้งหนึ่ง ทำให้ผู้เรียนซึ่งเรียนด้วยบทเรียนแบบนี้สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้มากขึ้น

และจากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันกับนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา เป็นเพราะว่าบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายและบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา ต่างก็เป็นวิธีที่น่าสนใจและเร้าอารมณ์ของผู้อ่านได้มากพอ ๆ กัน และวิธีการเสนอบทเรียนทั้งสองวิธีนี้ต่างก็เป็นวิธีที่ดีในระดับเดียวกัน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงพอ ๆ กัน ดังที่ Callahan (1984 : 113) กล่าวว่า การเสนอเนื้อหาแบบสนทนา (Dialogue) นั้นจะทำให้น่าสนใจ เพราะการเสนอเนื้อหาในแต่ละบทนั้นจะช่วยให้เกิดการสร้างภาพพจน์ของฉาก เหตุการณ์ เวลา สถานที่ และอากัปกิริยาของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามเรื่อง ทั้งช่วยให้การดำเนินเรื่องเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สนุกสนาน และการเสนอเนื้อหาแบบบรรยายนั้น

ชลธิชา กลัศอยู่ และคนอื่น ๆ (2527 : 124-125) ได้กล่าวถึงการบรรยายว่า เป็นการบรรยายเรื่อง บรรยายฉาก บรรยายรายละเอียดหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้มองเห็นภาพพจน์ได้อย่างแจ่มแจ้งชัดเจน เป็นการบรรยายให้ผู้อ่านได้รู้จักสิ่งต่าง ๆ อาจจะเป็นเรื่องที่อยู่รอบตัว เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นการใช้คำที่ง่าย ๆ สำหรับเด็ก ประโยคไม่ยาวมากนัก อ่านแล้วเข้าใจได้แจ่มแจ้งชัดเจน ดังนั้นวิธีการเสนอบทเรียนทั้งสองแบบคือบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายและบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา เป็นวิธีที่ดีทั้งสองแบบจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนทั้งสองแบบนี้ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า ถ้าให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาคำต่างกัน เรียนด้วยบทเรียนทั้ง 4 แบบแล้ว นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาปานกลาง และนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาคำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏในตาราง 10 พบว่ามีสถิติของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง ปานกลาง และต่ำแตกต่างกัน และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติตั้งปรากฏในตาราง 7 พบว่าความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมมติฐานจึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล และเมื่อให้ทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณตั้งปรากฏในตาราง 11 แล้ว พบว่ามีสถิติของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาปานกลาง สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาคำ และมีสถิติของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาปานกลางและต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับที่ พจนีย์ วิริยะสุนทรภาพร (2530 : 1) กล่าวว่า ความสามารถทางภาษาเป็นพื้นฐานช่วยเสริมความคิด วิจารณญาณ และเป็นเครื่องมือส่งเสริมในการเล่าเรียนวิชาการต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ และคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 58) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความสามารถทางภาษาไทยว่า ความสามารถทางภาษามีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วน สนิท ตั้งทวี (2529 :

58-59) ให้นับสนุนว่าในระดับประถมศึกษาความสามารถทางภาษาเป็นพื้นฐานสำคัญทางการเรียนรู้

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า ถ้าให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง ปานกลาง และต่ำ เรียนด้วยบทเรียนทั้ง 4 ชนิดคือ บทเรียนการรู้แบบบรรยาย บทเรียนการรู้แบบสนทนา บทเรียนการรู้แบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา และบทเรียนแบบข้อความธรรมดา บทเรียนทั้ง 4 ชนิดจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน ที่ระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน หรือมีกิจกรรมระหว่างรูปแบบการเสนอบทเรียนต่างชนิดกับระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏในตาราง 7 พบว่า ผลต่างระหว่างมีชนิดและชนิดของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนจากการเรียนบทเรียนทั้ง 4 ชนิด ที่แต่ละระดับความสามารถทางภาษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีกิจกรรมระหว่างรูปแบบการเสนอบทเรียนต่างชนิด และระดับความสามารถทางภาษา แสดงว่ารูปแบบการเสนอบทเรียนต่างชนิดกับระดับความสามารถทางภาษาไม่ขึ้นแก่กันและกัน ดังนั้นสมมติฐานข้อนี้จึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล

การที่สมมติฐานข้อที่ 3 ไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสามารถทางภาษาของเด็กต่างกัน มีผลต่อการอ่านบทเรียน และการเรียนรู้ไม่เท่ากัน ซึ่งในการเรียนบทเรียนทั้ง 4 ชนิดนั้น นักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้ดีทั้ง 4 ชนิด และนักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษานานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ชนิด ส่วนนักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอยู่ในระดับต่ำกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูงและปานกลางทั้ง 4 ชนิด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอน

1.1 จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าบทเรียนที่เป็นการ์ตูนเรื่อง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่าบทเรียนที่เป็นข้อความธรรมดา ดังนั้นในการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตโดยเฉพาะเนื้อหาที่มีความเป็นนามธรรม ครูควรนำมาสร้างเป็นบทเรียนแบบการ์ตูน เพราะจะทำให้นักเรียนสนใจเรียนและเกิดการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่าบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยาย และบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา ส่วนบทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายกับบทเรียนการ์ตูนแบบสนทนา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงพอ ๆ กัน ดังนั้นในการสร้างบทเรียนแบบการ์ตูนหรือหนังสือการ์ตูน ควรจะเลือกรูปแบบของการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา ทำให้นักเรียนสนใจและเกิดการเรียนรู้ได้ดี

1.2 เนื่องจากการศึกษาได้ความรู้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน คือ นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูงเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาปานกลาง และต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาปานกลางเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่ำ ดังนั้นในการอ่านบทเรียนครูควรคำนึงถึงระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับนักวิชาการและนักการศึกษา

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนการ์ตูน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบข้อความธรรมดา และบทเรียนการ์ตูนที่ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุดคือ บทเรียนการ์ตูนแบบบรรยายร่วมกับแบบสนทนา ดังนั้นในการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้ผลิตบทเรียนหรือหนังสือการ์ตูน เพื่อใช้ในการสอนและประกอบการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบบทเรียนที่เป็นการ์ตูนเรื่องและบทเรียนที่เป็นข้อความธรรมดาในวิชาอื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบว่าบทเรียนทั้ง 2 ประเภทนี้ จะให้ผลการเรียนรู้แตกต่างกันหรือไม่

3.2 ควรจะมีการศึกษาถึงการใช้บทเรียนการ์ตูนแบบต่าง ๆ กับระดับอายุของนักเรียนแตกต่างกัน

3.3 ควรจะมีการศึกษาผลของการใช้บทเรียนการ์ตูนแบบต่าง ๆ กับนักเรียนที่มีระดับชั้นสูงกว่าประถมศึกษา เช่น มัธยมศึกษา

3.4 ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการ์ตูนเรื่องที่มีสีกับการ์ตูนเรื่องขาวดำ ว่าทั้ง 2 ชนิดจะให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่

3.5 ควรจะมีการศึกษาผลของการใช้บทเรียนแบบต่าง ๆ กับนักเรียนที่มีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในบทเรียน แตกต่างกันหรือไม่

3.6 ควรศึกษาผลของการใช้บทเรียนการ์ตูนแบบต่าง ๆ โดยใช้เสียงในการบรรยาย ในการสนทนา และในการบรรยายร่วมกับสนทนา ว่าแบบใดจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่ากัน